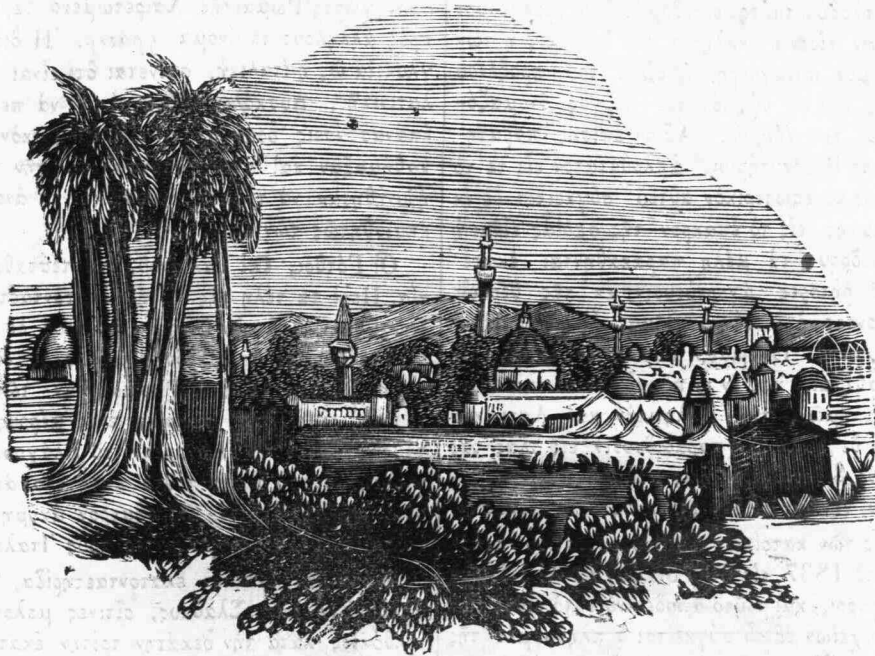

των κεῖνται ἐπὶ τῆς ὄχθης ἑνὸς τῶν παραποταμῶν τοῦ Βαραδύ, διερχομένου διὰ τῶν κήπων. Εἰναι δὲ κατασκευασμένα ἐκ ξύλου, καὶ ἐπιμελῶς περικυβερτῶνται ἀπὸ τῶν ἡλίων. Ἐκεῖ ὑπάρχουσι νὰ ζήσωσι δρόσον καὶ νὰ πῶσιν ἐν ἀφθονίᾳ κατεψυγμένον γυμνὸν σύκων ἢ Κορινθιακῆς σταφίδος. Τὸ Χαβρδὺ ἢ καφφενεῖον τῶν τριανταφυλλοῦ ἐστὶν αἰσθητικὸν καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολήν.

Οἱ περιηγηταὶ πλέκουσιν ἐγκώμια τῆς εὐγενείας τῶν εὐπόρων καὶ τῶν ἀνέτων κατοίκων. Δὲν εἶναι δ' ἐκτελῶς σύμφωνοι εἰς τὴν περὶ τοῦ λαοῦ γνώμη, εἰς δ' ἀποδίδουσι πρὸ πάντων φανατικὸν χαρακτήρα.

I. Σ. Γ.

Ἡ πόλις τῆς Δαμασκού.

ΒΛΑΧΙΑ.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ.

Τὸ Βουκουρέστιον ἦτοι ἡ πόλις τῶν Τέρψεων εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Βλαχίας. Κείμενον ἐντὸς ὥραιας πεδιάδος ἐπὶ τῆς ὄχθης τῆς Δουμποβίτσας ἀπωθούσα τὰ ὕδατα αὐτῆς πρὸς τὸν Δούναβιν, παριστᾷ μακρόθεν εἰς τὸν περιηγητὴν θεὰν θελκτικωτάτην. Αἱ οἰκίαι τοῦ Βουκουρεστίου, δέκα χιλιάδες περίπου τὸν ἀριθμὸν, κεῖνται ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως γῆς κῆποι καὶ πρασιαὶ διάφοροι διαιρουσιν καὶ παριστῶσιν ὡς εἰς εἰκόνα τὰς ποικιλοχρούς αὐτῶν κορυφάς, τῶν ὁποίων ὑπέρκεινται οἱ θόλοι καὶ οἱ πύργοι πλεόν των ἐξέχοντα ἐκκλησιῶν. Τὸ θέλγητρον τοῦτο δὲν παρίσταται πλεόν τόσον μέγα, ὅτε εὐρεθῇ τις ἐντὸς τῶν σπλάγχχνων τῆς πόλεως ταύτης. Κάνεν σχέδιον δὲν προηγήθη εἰς τὴν ἀνέγερσιν αὐτῆς, οὔτε ἐκάνοντε τὴν αὐξήσιν της. Αἱ ρύμαι κατὰ μέγα μέρος δὲν

εἶναι λιθόστρωτοι· εἰς τινὰ μέρη τὸ ἔδαφος αὐτῶν εἶναι κατασκευασμένον ἐκ δρυόχων. Πλησίον των πολυτελῶν οἰκημάτων παράκεινται πολλαὶ οἰκίαι ὅλως παρημελημέναι, παριστῶσαι τὴν πλεόν δυσάρεστον θεωρίαν. Ἀπέναντι πλουσίων ἐμπορικῶν καταστημάτων, αἵτινα δύνανται νὰ παρομοιωθῶσι μὲ τὰ ἐν Παρισίοις, τὰ πῆγματα τῶν πανηγύρεων ἐπιδεικνύουσι διαρκῶς τὰ πενιχρὰ αὐτῶν ἐμπορεύματα. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὥραιότερων συνοικιῶν κεῖνται ἀπειράριθμοι καλύβει. Ἡ τοιαύτη ἀταξία καὶ ἀντίθεσις μεταξὺ τῆς πολυτελείας καὶ τῆς πενίας, παρέχουσιν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Βουκουρεστίου χαρακτηριστὴν παράδοξον παριστῶντα ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν Ἀνατολήν καὶ τὴν Δύσιν, τὸ χωρίον καὶ τὴν μεγαλόπολιν, τὰ ὁποῖα ἀναμινῆσκουσι καὶ τὸ ταπεινὸν αὐτοῦ καὶ τεταραγμένον παρελθόν, καὶ τὰς φιλοπόνους καὶ σταθερὰς αὐτοῦ προσπάθειάς, πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Αἱ μᾶλλον ἀξιοπαρατήρητοι δύο οἰκοδομαὶ εἰσὶ τὸ τε παλάτιον τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἡ ἐκκλησία τῆς μητροπόλεως, αἵτινα κεῖνται ἡ μία πλησίον τῆς ἄλλης, ἐπὶ ὕψωματος εἰς

τὸ κέντρον τῆς πόλεως. Ἡ ἐκκλησία ἔχει τρία κωδωνοστάσια σχήματος κορυφῆς· οἱ θόλοι καὶ ἡ στέγασις αὐτῶν, εἰν' ἐκ μεταλλοῦ χρώματος πρασίνου. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ οἰκοδομήματος τούτου καλύπτεται ὑπὸ λαμπροῦ μαρμαρώματος· τὸ περιστύλιον κοσμεῖται μὲ ζωγραφήματα μᾶλλον πολυάριθμα ἢ ὠραῖα· ὁ νόρθης στενὸς καὶ ὀλίγον ἔχων τὸ φῶς, εἶναι εἰς ἄκρον καλλωπισμένος· ποικιλόχρσα παραπετάσματα παρέχουσιν, εἰς τὸ εἰτερχόμενον φῶς, τὰς ποικιλοτέρας χροιάς. Μετὰ τὰς δύο ταύτας οἰκοδομάς, ὅσαι ἐφελκύουσι τὴν περιέργειαν εἰσὶν ἡ ἐκκλησία τῶν δυτικῶν, ἡ τῶν λουθηρανῶν, μία συναγωγή, ἡ οἰκία τοῦ προξένου τῆς Αὐστρίας, καὶ εἰς ὑψηλότετος πύργος ὀνομαζόμενος Πύργος τοῦ Πυρός. Ἀξίον ἐπίσης παρατηρήσεως εἶναι τὸ Βουλευτήριον, ἀπλούστατὸν εἰς τὰ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ· σύγκειται δὲ ἐκ μεγάλης αἰθούσης εἰς τὸ ἑπακρον τῆς ὁποίας εἶναι ἡ ἑδρα τοῦ προέδρου· τὰ μέλη παρακάθηνται ἐκατέρωθεν, οἱ δὲ ῥήτορες ἀγορεύουσιν ἐκ τῆς θέσεώς των, μὴ ἔχοντες ἐπὶ τούτου βῆμα. Ἐχουσι Μουσεῖον τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας, Γυμνάσιον ἐν ᾧ φοιτῶσι 500 μαθηταί, καὶ ἐν ᾧ παραδίδονται τὰ στοιχεῖα τῶν ἐπιστημῶν, τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν γλῶσσαν, τὴν δὲ Γαλλικὴν παραδίδουσιν εἰς ὅλας τὰς κλάσεις· τέλος βιβλιοθήκην ἥτις μόλις ἔχει ἐπτὰ χιλιάδας τόμων, τὴν ὁποίαν ὁμοῦς πλουτίζουν καθεκάστην.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τοῦ Βουκουρεστίου ὑπελογίσθη, κατὰ τὸ 1837, εἰς 60,788 ψυχάς. Αἱ ἐνδυμασίαι εἰσὶ διάφοροι, καὶ τοῦτο ἀποδεικνύει τὸ εἶδος τῶν διαφόρων στοιχείων ἐξ οὗ σύγκειται ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως ταύτης. Εἰς τὰς ἀγυῖας καὶ τὰς ἀγορὰς ὑπάρχει σπανία τῶν κινήσις συγκρινομένη μετὰ τὰς πλησίον τῆς Ἀνατολῆς εὐρισκομένας πόλεις. Οἱ Ἰουδαῖοι ἀείποτε εὐφρεῖς καὶ ὠθούμενοι ἀπὸ τὸ δέλεαρ τοῦ κέρδους, κατέχουσι μεγάλην εἰς τὴν κίνησιν ταύτην θέσιν. Ἀπαναχρὸν φαίνονται πολυάσχολοι, ἔτοιμοι πάντοτε νὰ προσφέρωσι τὴν ὑπηρεσίαν των, κυρίως εἰς τοὺς ξένους, οἵτινες δυσκόλως ἀποφεύγουσι τὰς φιλικὰς αὐτῶν παρενοχλήσεις. Ἀμαξία δι' ἐνοίκιον περιφέρονται πανταχόθεν εἰς ὅλας τὰς ἀγυῖας, ὡς εἰς τὰς μεγάλας πόλεις. Τὸ ἐσπέρας, ἡ κυριωτέρα ὁδὸς τοῦ Βουκουρεστίου, καλουμένη *Πογατομογοσσί*, βρίθει ἀμαξῶν. Οἱ βογιάραι ἐπιδεικνύουσι μεγίστην πολυτέλειαν, διὸ καὶ οἱ πλείστοι αὐτῶν κατστρέφονται.

Τοιαύτη εἶναι ἡ γενικὴ ἐξωτερικὴ ἔκφσις τοῦ Βουκουρεστίου. Ἐὰν δὲ θελήσωμεν νὰ γνωρίσωμεν αὐτὸ εἰδικώτερον, ἐὰν θελήσωμεν νὰ λήδωμεν γνῶσιν τοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων, τῶν θεσμοθεσιῶν, τῶν κλίσεων των, τῆς θέσεως ἣν κατέχουσιν εἰς τὸν πολιτισμὸν, ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ἀνακαλέσωμεν εἰς τὴν μνήμην μας ἱστορικὰ τινα γεγονότα, καὶ νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὰς περιπετείας αἵτινες ἀλληλοδιαδόχως ἔφερον τὴν Βλαχίαν πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν αὐτῆς θεσμοθεσίαν.

ὑπὸ τὸ ὄνομα Δακία οἱ παλαιοὶ περιελάμβανον ἅπαντα τὴν χώραν τὴν ἀπαρτίζουσαν σήμερον τὴν Βλαχίαν, τὴν Μολδαβίαν, τὸ Βανάτον τοῦ Τέμε-

σβαρ καὶ τὴν Τρανσυλβανίαν. Μετὰ τὴν ἥτιαν τοῦ Δεκεβῆλου ὑπὸ τοῦ Τραϊανοῦ, ἡ Δακία ἐκπύρηνθη βρωμαϊκὴ ἐπαρχία καὶ ὁ τροπαιοῦχος στρατὸς ἔλαβε τὰς γαίας τῶν ἡττηθέντων, συστήσας ἐν αὐτῇ ἀποικίαν. Τὰ ἔχνη τῆς κατακτήσεως ταύτης, διαρκέσαντα μίαν καὶ ἥμισυ ἑκατονταετηρίδα, δὲν ἀπεσθῆσθαι ὀλοτελῶς· καὶ ἤδη ἀκόμη οἱ χωρικοὶ τῆς Βλαχίας ἀποκαλοῦσιν ἑαυτοὺς *Ρουμούνους*. Δίδουσιν εἰς τὴν χώραν των τὴν ἐπωνυμίαν τῆς *Τσάρας Ρουμουνιάσκας*, χώρας Ῥωμαϊκῆς. Χαιρετώμενοι δὲ, ἀπευθύνουσι πρὸς ἀλλήλους τὸ ὄνομα *φράτερ*. Ἡ διὰλεχτός των γλυκεῖα ὡς ἡ ἰταλική, φαίνεται ὅτι εἶναι νόθευσις τῆς λατινικῆς. Δυσχάλως δύναται τις νὰ πεισθῇ ὅτι αἱ ἐπαναστάσεις ὅσαι μετὰ τὸν Ῥωμαϊκὸν ἀποικισμὸν καθήμαξαν καὶ ἀπειργάσθησαν τὴν γῆν ταύτην, δὲν ἡδυνήθησαν νὰ τροποποιήσωσι καὶ νὰ ἀνασκευάσωσι ἐπαισθητῶς τῶν λαόν.

Οἱ Γότθοι, ἐπὶ Γαλιανοῦ, ἐγκατεστάθησαν ἐν Δακίᾳ. Περὶ τὰ τέλη τῆς τρίτης ἑκατονταετηρίδος ἀπεδιώχθησαν ὑπὸ τῶν Οὐνῶν· τούτους δὲ διεδέχθησαν οἱ Γεπίδαι, οἱ Λαμβαρδοὶ, καὶ τέλος οἱ Βουλγάροι καὶ οἱ Σλάβοι. ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν τελευταίων τούτων, οἱ παλαιοὶ κάτοικοι ἐνὸς μέρους τῆς χώρας ταύτης ἔλαβον τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Βλάχου. Τινες εἶναι γνώμης ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο παρήγето ἀπὸ τὴν λέξιν *οὐλκας*, τὴν ὁποίαν καὶ σήμερον ἀκόμη μεταχειρίζονται οἱ Σλάβοι ὀνομάζοντες τοὺς Ἰταλοῦς.

Κατὰ τὴν ἐννάτην ἑκατονταετηρίδα, οἱ Τάρταροι ἀπέδιωξαν τοὺς Σλάβους, οἵτινες μολοντοῦτο ἐπανελθόντες κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην ἑκατονταετηρίδα, ἐγκατεστάθησαν στερεώτερον ἐν τῇ Βλαχίᾳ. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ Βλαχία καὶ ἡ Μολδαβία συνεστήθησαν εἰς ἡγεμονίας.

Περὶ τὰ τέλη τῆς δεκάτης τετάρτης ἑκατονταετηρίδος ὁ Βαϊζήτης κατέστρεψε τὴν Βλαχίαν ὑποτελῇ εἰς τὴν Αὐτοκρατορίαν αὐτοῦ. Κατὰ τὴν ἐπομένην ἑκατονταετηρίδα, διάφοροι ἐγένοντο ὑπὸ τῶν Βλάχων ἀποπειραὶ νὰ ἀνακτήσωσι τὴν ἀνεξαρτησίαν των, ἀλλ' εἰς μάτην διότι δὲν κατώρθωσαν ν' ἀποτεινᾶσιν τὸν ζυγὸν τῶν Σουλτάνων. Ὁ Βοεβόδας Μιχαήλ ἡλευθέρωσε διὰ τινα ἔτη τοὺς συμπολίτας του, ἀλλὰ κατὰ τὸ 1602 ἐδολοφονήθη, καὶ ὁ θάνατος αὐτοῦ ἐγκατέλειψε τὴν Βλαχίαν ἄνευ τινος προστασίας. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς δεκάτης ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος ἡ δυστυχὴς αὕτη χώρα ἔκυψεν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς μουσουλμανικῆς δυναστείας. Οἱ Σουλτάνοι, οἵτινες διετήρησαν εἰς ἑαυτοὺς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Βοεβόδα, δὲν παρέχώρουν αὐτὴν εἰμὴ εἰς τὰ πλάσματα των νὰ διευκολύνωσιν εἰς ἑαυτοὺς τὴν εἰσπραξίν, ὑπὸ διαφόρους μορφάς, τῶν ἐπαχθεστέρων φόρων. Ἐν μόνον καταφύγιον ἔμεινεν εἰς τοὺς Βλάχους· ἡ προστασία τῆς Ῥωσσίας. Ἐλαβον δὲ αὐτὴν μετ' εὐκολίας, λαμβάνοντες εἰς ὅλας τὰς μεταξὺ τῆς Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας ἀναφύεις ἐρίδας, περὶ τὸ τέλος τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης, τὸ μέρος τῆς πρώτης. Ὅσακις ἐπανήγχετο ἡ εἰρήνη, ἡ Ῥωσσία, ἂν καὶ ἀπέθιδεν εἰς τὸν Σουλτάνον τὰς

ἡγεμονίας τῆς Βλαχίας καὶ τῆς Μολδαβίας, ἀπελάμβανεν ὑπὲρ αὐτῶν νέους τινὰς ὄρους ἀνεξαρτησίας, προσέχουσα νὰ ἐπιφυλάσῃ εἰς ἑαυτὴν δικαιώματα προστασίας καὶ ἐπιβροῆς τὰ ὁποῖα ἐξασκεῖ σήμερον παράποτε δραστηκώτερον.

Ἡ συνθήκη ἣτις κανονίζει τὰς τωρινὰς σχέσεις τῶν ἡγεμονιῶν μετὰ τῆς ὑψηλῆς Πύλης, καὶ ἣ ὁποῖα τοῖς παρέχει ὁριστικῶς πολιτικὸν πολίτευμα, ὑπεγράφει ἐν Πετροπόλει τὴν 29 Ἰουλίου 1834.

Ὁ πρῶτος ἡγεμὼν Ἀλέκος Γκίκας ἐνεδύθη τὴν ἐξουσίαν ἀπευθείας ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς Πύλης· ἀλλ' ἀκολούθως ὁ ἀνώτατος ἄρχων τοῦ Κράτους ἐπρεπε νὰ ἐκλέγεται ὑπὸ συνελεύσεως συγκειμένης ἐκ 50 Βοϊάρων τῆς πρώτης κλάσεως, 70 τῆς δευτέρας, τῶν ἐπισκόπων, ἐκ 36 βουλευτῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ 26 ἀπεσταλμένων τῶν σωματίων τῶν πόλεων. Ὁ ἡγεμὼν ἐκυβρένα ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Ἐθνικῆς Συν-

λεύσεως, ἣτις ἐξέλεγε τὰ τε ἐσωδὰ καὶ ἐξωδὰ τοῦ Κράτους. Ἡ συνέλευσις αὕτη συνέκειτο ἰον. ἐκ τοῦ Μητροπολίτου ὡς προέδρου καὶ δύο ἐπισκόπων. 2ον. ἐκ 20 Βοϊάρων, καὶ μεγάλων κτηματιῶν, ἐκλεγομένων κατὰ διαταγὴν αὐτῶν. 3ον. Ἐκ 18 βουλευτῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς πόλεως Κραϊόβας, ἀλλ' ἡ κατὰ τοῦ τελευταίου ἡγεμόνος Πιπέσκου ἐπανάστασις καὶ ἡ ἔθρυσις γελοίας τινος δημοκρατίας ἀφῆρσαν τὰς ἐλευθερίας ταύτας.

Ἡ ἡγεμονία διαιρεῖται εἰς 18 ἐπαρχίας· ἐκάστη ἐπαρχία διοικεῖται ὑπὸ ἐνὸς διοικητοῦ τὸν ὁποῖον ὁ ἡγεμὼν ἐκλέγει ἐκ τῶν δύο ὑπὸ τῶν προυχόντων ἐκλεγθέντων ὑποψηφίων. Πᾶσα πόλις ἔχει ἴδιον δημοτικὸν συμβούλιον δι' οὗ καὶ διοικεῖται ὑπὸ μόνον τὸν ὅρον τοῦ νὰ ὑποβάλλῃ τὸν προϋπολογισμόν του εἰς τοὺς ὑπουργούς. Οἱ χριστιανοὶ εἴτε εὐγενεῖς, εἴτε ἀγροῖκοι, ἔχοντες ἀκίνητον περιουσίαν 700 φράγκων,

Ἡ Μητρόπολις τοῦ Βουκουρεστίου.

συνέρχονται κατὰ τριετίαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διορίζουσι πληρεξουσίου ἐπιφορτισμένους καὶ τοῦτους νὰ ἐκλέξωσι ἐκ τῶν πολιτῶν, ὅσοι ἔχουσι ἀκίνητον περιουσίαν, 2,800 φρ. τὰ τέσσαρα μέλη ἅτινα ἀπαρτίζουν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον.

Ὁ νόμος κηρύσσει τὴν κατάργησιν τῆς δουλείας.

Ἡ ἰδιοκτησία τῆς γῆς ἐπιτρέπεται εἰς πάντα πολίτην, καὶ ἕκαστος δύναται νὰ καταστῇ εὐγενής. Ὑπάρχει ἀληθῶς μία τάξις ἣτις στερεῖται ἐλοτελῶς ὅλων τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων· εἶναι δὲ αὕτη τῶν Ἀτζιγγάρων (γύφτων) οἵτινες ὑπολογίζονται εἰς τε τὴν Βλαχίαν καὶ τὴν Μολδαβίαν εἰς 250,000 ψυχάς. Ἐξ αὐτῶν τοὺς μὲν ἀποκαλοῦσι χρυσεκλέκτας (aurari) οἵτινες ἔχουσι τὸ καθήκον νὰ συλλέγωσι τὰ ἐν τοῖς ποταμοῖς ψήγματα χρυσοῦ· τοὺς δὲ ἀρτοθήρας ὡς συλλαμβάνοντας τὰς ἀρκτους τὰς ὁποίας περιφέρουσιν

εἰς τὰς πόλεις ἐπαιτοῦντες, καὶ πωλοῦσι διαφόρους διὰ τὰς ἀσθενείας τῶν ζώων συνταγὰς τοὺς τελευταίους τέλος πάντων, καλοῦσι lingurari, οἵτινες κατασκευάζουσι ξύλινα ἐργαλεῖα καὶ μετέρχονται τὴν ἀνθρακοποιάν· τοὺς δὲ πενεστεῖρους αὐτῶν, οἵτινες διάγουσι πλανητικὸν βίον ἀποκαλοῦσι laiessi.

Καθόσον δὲ ἀφερᾷ τοὺς χωρικοὺς, ἡ κατὰστασίς των ἐβελτιώθη ἀρκούντως, καὶ τὸ μόνον πρόσκομμα πρὸς τὴν πλήρη αὐτῶν ἀπελευθέρωσιν εἶναι σήμερον ἡ ἀμάθειά των. Οἱ μεγάλοι Βοϊάροι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ παραχωρῶσι πρὸς αὐτοὺς ποσόν τι, μεταλασσομένων γαιῶν, ἱκανῶν διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ πληρύνωσι πρὸς αὐτοὺς τὸ δέκατον καὶ 18 ἡμερῶν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἐξαγοράσῃ κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ὁρισθεῖσαν τιμὴν. Οἱ χωρικοὶ ὑπό-

πεινται εἰς ἐτήσιον τίμημα κεφαλικὸν τριάκοντα γροσίων (δραχ 11 65|00) ἀλλ' οἱ πατέρες ὧν τὰ τέκνα προσλαμβάνονται εἰς τὸ στρατιωτικὸν αὐτοδικαίως εἶναι ἀπηλλαγμένοι τοῦ τοιοῦτου φόρου.

Ἐκαστον χωρίον ἔχει τὰ ἀρχεῖα αὐτοῦ, τὸ δημόσιον αὐτοῦ κατάστημα, τοὺς εἰσπράκτοράς του, διοριζομένους ὑπὸ τῶν φορολογουμένων, καὶ ἓνα ἱατρὸν περιφερόμενον ἀδιαλείπτως εἰς τὴν ἐπαρχίαν πρὸς ἐμβολίαισιν τῶν βρεφῶν.

Ἡ νομοθεσία των κατὰ μέγα μέρος ἐρανίσθη ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν.

Κατηργήθησαν ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου καὶ αἱ βράσανοι. Ἡ μᾶλλον αὐστηρὰ τιμωρία εἶναι ἡ ἐντὸς τῶν ἀλατορυχείων ἐργασία. Ἦρχισαν ᾗδ' εἰσάγοντες εἰς Βουκουρέστιον τὸ νέον περὶ βελτιώσεως ποινητηρίων σύστημα.

Ἡ δημοσία ἐκπαιδευτικὴ διαδίδεται πλουσιονόμως καθ' ὅλην τὴν ἡγεμονίαν. Εἰς Βουκουρέστιον ὑπάρχουσι τέσσαρα δημόσια σχολεῖα καὶ εἰκοσι εἰς τὰς ἐπαρχίας. Εἶναι παρατηρήσεως ἄξιον ὅτι παρεδέχθησαν τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν ὡς βᾶσιν τῆς ἐθνικῆς ἐκπαιδεύσεως. Οἱ Ῥῶσοι δὲν κατάρθωσαν νὰ διδάσκεται ἡ γλῶσσά των εἰς τὰ σχολεῖα καὶ τὰ λύκεια. Οἱ εὐκατάστατοι λαμβάνουσι Γάλλους διδασκάλους διὰ τὰ τέκνα των.

Οὕτως, ἐνῶ ἡ Ῥωσία καὶ ἡ Τουρκία φιλονεικοῦσιν ἢ μᾶλλον ἀπολαμβάνουσιν ὑπὸ δύο διαφορετικῶν τίτλων τὴν πολιτικὴν διεύθυνσιν τῆς Βλαχίας, εἰς τὴν Γαλλίαν ἥτις δὲν ἀπαιτεῖ ν' ἀναμειγνύηται εἰς τὰ μεμακρυσμένα ταῦτα συμφέροντα, ἀνήκει πραγματικῶς τὸ πλεῖστον τῆς ἐπιβρῆθς ἐπὶ τοῦ χαρακίτηρος καὶ τῶν θεσμοθεσιῶν τοῦ τόπου. Καὶ τὰ παραμικρότερα παίγνια τῶν Γάλλων ἀπολαμβάνουσι τῆς υπολήψεως τῶν Βλάχων.

A.

ΘΕΡΟΥΑΝΝΗ.

Ο ΜΕΓΑΣ ΘΕΟΣ ΤΗΣ ΘΕΡΟΥΑΝΝΗΣ.

Ἡ πόλις τῆς Θερουάννης ἢ Θερουέννης, κειμένη ἐν Μορινίᾳ, κατεστράφη ὑπὸ τῶν Φλαμανδῶν κατὰ τὰ 1553. Ἡ ἱστορία αὐτῆς μόλις εἶναι γνωστὴ εἰς τοὺς ἀρχαιολόγους. Ὁ Ἀνδρέας Δουτσέν ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ ἐπιγραφομένῳ, αἱ Ἀρχαιοῦτες καὶ ἀναζητήσεις τῶν σηματοικωτέρων ἀπάσης τῆς Γαλλίας πόλεων, φρουρίων καὶ ἀκροπόλεων, ἀναφέρει τὰ ἐξῆς μεθρησκευτικὸν αἰσθημα λύπης τὸ ὁποῖον μεγίστην εἰς αὐτὸν φέρει τιμὴν. «Δὲν δύναμαι νὰ λησμονήσω, λέγει, τὴν ἀρχαίαν πόλιν τῆς Θερουέννης, ἃν καὶ μόνον τὸ ὄνομα αὐτῆς σώζεται, ἔνεκα τοῦ ἀξιολημνουμένου αὐτῆς. Ἐκεῖτο ἡ πόλις αὕτη ἐπὶ

τῆς ἀκτῆς τοῦ Λέστου (*) ποταμοῦ, καλουμένου οὕτω ἔσως ἔνεκα τοῦ ἀγόνου τῆς γῆς τῶν περιχώρων, ἦτοι γῆ ἀχρηστος. Ὅτι ἡ πόλις αὕτη εἶναι ἀρχαία, τάτη, περὶ τούτου οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία· καὶ μ' ὅλον ὅτι ὁ Καῖσαρ δὲν ἀναφέρει αὐτὴν ἐν τοῖς ἱστορικοῖς αὐτοῦ ἀπομνημονεύμασιν, εἰμὴ ὑπὸ τῷ ὀνόματι Μορινίης, ὁ Πτολεμαῖος ὅμως ἐν τῷ 3 πίνακι τῆς Εὐρώπης Βιβλίῳ δευτέρῳ, Κεφαλαίῳ ἐννάτῳ ὀνομάζει αὐτὴν Θερουέννην. Πάντες δὲ οἱ μεταφρασταὶ τοῦ Καίσαρος, ἐκ συμφώνου, καὶ συνανέσει τοῦ καλὰμου αὐτῶν, τὴν αὕτην ἀπέδωκαν οὕτῃ ἐπωνυμίαν. »

Κατὰ τὴν ἐννάτην ἑκατονταετηρίδα, οἱ Νορμανδοὶ ἐληλάτησαν καὶ ἐλαφυραγώγησαν τὴν Θερουέννην· ἀλλ' ὁ Βωδουῖνος 25ος τοῦ ὀνόματος τούτου, ἀνήγειρεν αὐτὴν ἐκ τῶν εῤρειπίων τῆς ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ῥοβέρτου. Ἡ πόλις αὕτη ἀλωθεῖται ἀλληλοδιαδόχως ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν, τῶν Βουργουνδίων καὶ τῶν Γάλλων, περὶ τὰ 1514 τὰ τεῖχη αὐτῆς καθήρθησαν ὁλοτελῶς. Μετὰ δὲ τεσσαράκοντα ἔτη ἀνεστράφη ἐκ θεμελίων. Ἰδοὺ πῶς ὁ Ἀνδρέας Δουτσέν διηγεῖται τὴν καταστροφὴν ταύτην.

« Ἐν ἔτει 1553 ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἐρρίκου τοῦ δευτέρου, ὁ αὐτοκράτωρ (Κάρολος Ε') ἀπέστειλε τὸν Κ. δὲ Βιντκούρ, περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔαρος, μετ' ἰσχυρὸν στρατὸν ἵνα πολιορκήσῃ τὸ φρούριον ταῦτο, πρὸς τὸ ἀπεστάλῃσαν ἐμπεισμένως ὁ τε Κ. δ' Ἐσσε καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ Φραγκίσκος δὲ Μοτμορανὸς πρωτόκος υἱὸς τοῦ στυλάρχου, μετὰ τὰ στρατεύματα αὐτῶν, παρακολουθούμενοι ὑπὸ διαφόρων ἀρχόντων, εὐγενῶν καὶ στρατιωτῶν. Οἱ πολιορκούμενοι τρεῖς ἀνεστάθησαν εἰς ὀρμητικωτάτην ἔφοδον, καθ' ἣν ἀμφοτέρα τὰ μέρη ὑπέστησαν μεγάλας ζημίας. Ἐκ μὲν τῶν Γάλλων ἐφρονεύθησαν οἱ ΚΚ. δ' Ἐσσε, δὲ Βιέν, δὲ Βωδισνέ, δὲ λα Ῥὸς-Ποζέ, δὲ Βλανδύ, ὁ λοχαγὸς Φερρίερος μετὰ διαφόρους εὐγενεῖς καὶ στρατιώτας. Ἀκολουθῶν οἱ πολιορκούμενοι κατέβαλον μεγάλους κόπους εἰς τὴν ἀνασκαφὴν καὶ τὴν ὑπόρυξιν, εἰς τρόπον ὥστε ἐπὶ τέλους δι' ἔμφρονος καὶ ταχείας γενομένης ἀνασκαφῆς ἐπλήρωσαν τὸν χάνδακα. Ταῦτα ἰδὼν ὁ Κ. δὲ Μοντμερανσὺ, καὶ τῇ συναινέσει ἀπάντων τῶν ἀρχηγῶν, ἐζήτησε νὰ συνθηκολογήσῃ. Ἀλλ' ἐνῶ διεπραγματεύοντο, οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ Βουργουνδοὶ εἰσῆλθον ἐκ διαφόρων μερῶν, καὶ ἤρχισαν φονεύοντες πᾶν τὸ προστυχόν. Οἱ Γερμανοὶ, φίλοι ὡς τῶν χρημάτων, ἔσταν ἀπαρτοῦ Οὐάρτη ἵνα σώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ στρατηγοῦ αὐτοῦ Μοντμορανσὺ, ἐπληρώθη βραδέως καὶ μετ' ὀλίγον ἀπέθανεν. Ἡ εἰδησις τῆς ἀλώσεως ταύτης εὐχαρίστησεν εἰς ἄκρον τὸν αὐτοκράτορα, ὅστις κατέδραψεν ἐκ θεμελίων τὴν Θερουέννην. »

Ἐνῶ ἡ ἀνασκαφὴ καὶ ἡ πυρίτης κατεδάφιζον τὰ ὀχυρώματα, τὰς οἰκοδομὰς, τὰς οἰκίας, αἱ γειτνια-

(*) Δὲς καλοῦσιν οἱ Γάλλοι τὸ ἔρμα (saubran). Σ. Μ